

קהילה משוחחת ביום הכיפורים

יום הכיפורים הוא יום של שקט. הכבישים ריקים, האנשים מכונסים בבית או בבית הכנסת, כל אחד בדרכו חווה את האווירה השונה והייחודית של היום הקדוש ביותר בלוח השנה העברי. רבים מקדישים יום זה לתפילה או שיחה, להתבוננות על מעשיהם בעבר ולתקוות לעתיד טוב יותר.

פעילות זו ממשיכה את הפעילות 'מעגל תפילה' קהילתי שתאפשר לחוות יחד רגשות ותקוות בדרך של שירה משותפת. ההצעה הנוכחית יכולה להשתלב עם מעגל התפילה או לעמוד בנפרד: הרעיון הוא לערוך סדרת שיחות והרצאות קצרות בנושאים הקשורים ליום הכיפורים, אותם יובילו אנשים מתוך הקהילה.

איך עושים זאת?

שלב ראשון: סיעור מוחות - נסו לחשוב על הערכים המובילים של יום הכיפורים: סליחה, חזרה בתשובה, שינוי, תיקון, תפילה, יחסים בין אדם לחברו, צום וכדומה. חשבו למה אלו מתחברים בחיים העכשוויים. בשלב השני חשבו על חברות וחברי המושב, שוכרים ובני המקום - ומי יכול לדבר או להנחות שיחה בנושא המתקשר לאחד מערכי יום הכיפורים. אפשר כמובן לעסוק גם במלחמת יום הכיפורים ומשמעותה לחברה הישראלית. (בהמשך תוכלו למצוא כמה רעיונות שיכולים לתת לכם השראה ורעיונות) פנו אל האנשים המתאימים, ספרו להם על הרעיונות והערכים שחשבתם עליהם, ובקשו מהם להכין שיחה על אחד מהם באורך של כשלושים דקות. לאחר שקיבלתם הסכמה משלושה-ארבעה מנחים תכננו את סדר היום כך שיהיה מגוון. בדקו למי מתאימה הפעילות - לכל המשפחה / למבוגרים / אולי לילדים. אפשר לשלב את ההרצאות לאורך היום, לפני מעגלי תפילה או אחריהם, או כשלעצמם.

כמה נקודות לשיקול דעתכם:

- החליטו מראש מה משך הפעילות המתאים ועמדו בהחלטתכם. חשוב להשאיר טעם של עוד...
- היו רגישים לכלל הקהילה, למנהגים ורגישויות בתחום האכילה והשתייה בפרהסיה, היצירה והנגינה. התאימו את הפעילות כך שכולם יחוו בנוח.
- ובהקשר דומה, חשבו על הזמן והמקום המתאימים לקיום פעילות כזו, שלא לפגוע במי שבחרים את בית הכנסת.

להלן כמה רעיונות שיכולים לתת לכם השראה לשיחה:

- 1. תיקון חברתי** - יום הכיפורים הוא יום של בקשת תיקון, במישור האישי ובמישור החברתי. תוכלו לפנות לפעילים חברתיים החיים בקהילתכם, כאלה העובדים עם בני נוער, עולים, עם קהילות מיוחדות, לאנשי חינוך, למתנדבים בעמותות חסד, אשר יספרו על פעילותם. כווננו אותם לספר לא רק על הפעילות עצמה אלא גם על המציאות החברתית שאותה הם מנסים לתקן, וכן על דרכי העבודה ועל הסיבות שהביאו אותם לעבודה או להתנדבות זו, וכמובן, מה הם מקבלים ממנה לחייהם.
- 2. סליחה** - המסורת היהודית שמה במרכז את מנגנון הסליחה והכפרה: תיקון העבר דרך הכרה בעוול או בחטא, בקשת סליחה וקבלה לעתיד. זהו מנגנון מרתק מבחינה חברתית ופסיכולוגית. חפשו בקהילתכם אנשי טיפול הנפש שיכולים להציע מבט פסיכולוגי על מנגנוני הטינה והסליחה, בקשו מהם לקשור את התיאור הפסיכולוגי למהלך שמבקשת המסורת היהודית לחולל בנפשנו ביום הכיפורים.
- 3. שינוי והתחדשות** - ימי ראשית השנה ויום הכיפורים בתוכם, הם הזדמנות להחליט על שינוי משמעותי לשנה הקרובה. בדקו בקהילתכם מי עשה שינוי משמעותי בחייו, בתחום המקצועי או האישי. בדקו האם יסכים לחלוק את סיפורו, לתאר את השינוי שעבר, את הסיבות שהביאו אותו ואת הדרך שעשה.
- 4. ללמד זכות** - אחת המסורות של יום הכיפורים היא קיומו של 'סנגור' המגן על עם ישראל בדין האלוהי, ומבקש מהאל לגזור עליהם שנה טובה... זו הזדמנות להזמין 'סנגור' מקומי, איש משפט, שיספר על עבודתו, יסביר מהם סוגי הטיעונים שמסייעים בהגנה על נאשם, כיצד הסנגור מתמודד עם נאשם שאכן עבר עברה, ועם נאשם שמכחיש זאת בתוקף, מהי עבודת הסנגוריה הציבורית, איזו תודעת שליחות מלווה עבודה זו ועוד.

5. סליחה ומחילה בשירה ובספרות - הספרות הישראלית והכללית עסוקה לא מעט בנושא הסליחה והפגיעה. אם יש ביניכם מורה לספרות, או חובבי ספרות, בקשו מהם לקחת את הקהילה למסע ספרותי מרתק בנושא הסליחה והמחילה (או בנושאים אחרים הקשורים ליום הכיפורים).

6. שינוי והתחדשות באמנות - אם יש ביניכם אנשי אמנות, בקשו מהם להציג מבט על שינוי והתחדשות באמנות. למשקיענים - אפשר לקיים באחד הימים שבין ראש השנה ליום הכיפורים סדנת יצירה למבוגרים / לכל המשפחה, בנושא 'שינוי' - מהו שינוי עבורי? איזה שינוי ארצה לעשות? איך נראית התחדשות ועוד. את העבודות אפשר יהיה להציג בזמן הפעילות ביום הכיפורים, כתערוכה או כחלק מההרצאה. מובילי הסדנה יבחרו בטכניקה המתאימה להם ובדרך העברת הנושא.

7. "שזו תהיה המלחמה האחרונה" - מלחמת יום הכיפורים היא פצע בהווה הישראלית, טראומה קולקטיבית שמסמלת את סוף עידן התמימות. אם יש ביניכם ותיקי מלחמה או אנשי מחקר או ספרות הבקיאיים בתחום, הם יוכלו לספר את סיפורה של המלחמה ושל החברה הישראלית בעקבותיה, ולעורר מחשבות על המסע המורכב של החברה הישראלית.

כאמור, כל הרעיונות הללו נועדו לעורר השראה כך שתוכלו למצוא את האנשים המתאימים מתוך הקהילה, ולהעניק משמעות קהילתית ייחודית ליום הקדוש.

